

Zini, sargā, copē!

Pāles ūdenskrātuvei jauns makšķerēšanas nolikums

Pērn decembrī stājās spēkā nolikums par licencēto makšķerēšanu Pāles ūdenskrātuvē jeb, kā to vēl mēdz dēvēt, Pāles dīķī. Ūdenstilpi no Limbažu novada pašvaldības nomā un apsaimnieko biedrība *Mednieku un makšķerēšanas klubs «Pāle»*. Makšķerēšanas nolikums šai ūdenstilpei tapis pirmoreiz, un tas izveidots pēc biedrības valdes pārstāvja Kristapa Bojana iniciatīvas. Ar viņu sarunājāmies par dīķa apsaimniekošanu, zivju resursiem un turpmākajām iecerēm.

Gan vietējo, gan ciemiņu iecienīts dīķis

Mednieku un makšķerēšanas klubs (MMK) *Pāle* ūdenskrātuvi apsaimnieko kopš 90. gadiem. Biedri apņēma teritoriju, uzturēja laipas, slūžas un publisko peldvietu, arī papildināja zivju resursus. Īpaši par dīķi rūpējās nu jau mūžībā aizgājušais Dzintars Kalniņš, kurš, pat būdams jau pāri devītajam gadu desmitam, teju ik dienu pavadīja, rosīdamies pie dīķa. Kad to vairs nav jaudājis, vienā no biedru sapulcēm sāks domāt, kurš šos pienākumus varētu pārņemt. – *Visi uzreiz skatījās uz mani, jo es pie ūdenskrātuves pavadu daudz laika. Tas nekas, ka nesmu pālietis un ikdienā nedzīvoju uz vietas*, – smejas K. Bojans, kurš šaipusē pirms apmēram divdesmit gadiem ieprecējies. Dzīvesbiedres vecāki dzīvo pie dīķa, un brīvdienas Kristaps ar ģimeni pavada tur. Būdams makšķerēšanas nolikums, laika gaitā iesaistījies arī MMK *Pāle*. Rūpēties par dīķa apsaimniekošanu sarunbiedrs uzņēmies ar nosacījumu, ka tiks izveidots licencētās makšķerēšanas nolikums. Pagājis laiks, kamēr tas uzrakstīts, kluba biedru apspriests, tad saskaņots vajadzīgajās instancēs un beigu beigās apstiprināts Limbažu novada pašvaldībā. K. Bojans par paveikto ir gandarīts. Arī makšķerēšanas palēnām aprod ar jauno kārtību. Reizēm gan kāds par to ir izbrīnīts, taču kopumā visi to uzver mierīgi.

Aptuveni 34 ha lielo ūdenstilpi, kas 80. gados mākslīgi veidota uz Pērļupes, iemīļojuši gan vietējie, gan copmaņi no tuvākām un tālākām Latvijas vietām. Kopš Kristaps izveidojis Pāles ūdenskrātuves profilu sociālajā vietnē *Facebook.com* un tur nereti publicē attēlus vai video no zivju ielaišanas vai iegūtajiem lomiem, copmaņu interese pieaugusi. Uz šejieni atbrauc arī no tālākām vietām – Rīgas, Saulkrastiem vai Alūksnes. Jau vairāk nekā divdesmit gadu Pāles ūdenskrātuvei uzticēgs ir kāds makšķerēšanas nolikums no Baldones. Daudz ir pastāvīgo makšķerēšanu, bet daļa nav pazīstama, ar viņiem atgriezeniskā saite neveidojas. Tamdēļ K. Bojans novērtē ērto interaktīvo rīku *Manacope.lv*, kurā zivju ķērājiem jāiesniedz loma atskaitē par izmantoto licenci, pretējā gadījumā jaunu nevarēs iegādāties. Tas savukārt atvieglo licencētās makšķerēšanas organizētāju ikdienu, turklāt viņiem ērti sekot līdzi, kādas licences tiek pirktas, cik daudz kādu zivju noķerts. Pāles dīķī pārsvarā iegādājas dienas vai gada licences. Biedrība piedāvā arī mēneša licences, bet tās pagaidām iegādātas vien dažas. Tā kā ne visi var vai vēlas iegādāties licences *Manacope.lv*, tās var nopirkt arī Pāles veikalā *Centrs* un pie paša K. Bojana.

Apsaimniekotāju pārstāvis strādā algotu darbu un dīķi uzmanīt diendienā nevar, taču

Mednieku un makšķerēšanas kluba *Pāle* valdes pārstāvis Kristaps Bojans

paši makšķerēšanas nolikums ir aktīvi un atbildīgi. Ja mana kaut ko aizdomīgu, zvina Kristapam. Pāles ūdenskrātuvē regulāras ir arī Valsts vides dienesta inspektoru un citu kontrolētāju pārbaudes. Tādēļ K. Bojans atgādina, ka arī tiem, kuriem pienākas gada bezmaksas licences, tās tāpat jāizņem un pēc tam aizpildītas jānodod vai par tām jāatskaitās.

Zivju daudzveidība liela, sezona sākusies labi

MMK *Pāle* pārstāvis palepojas, ka ūdenskrātuvē ir liela zivju dažādība, pārstāvētas praktiski visas ezeru zivju sugas – asari, līņi, raudas, brekši, karpas, līdakas un pat zandarti. Jaunā copes sezona sākusies veiksmīgi. Līdaku makšķerēšanas sezonas pirmajā mēnesī daudzi copmaņi tikuši pie dažus kilogramus smagām zaļsvārcēm. Spiningotāji gan gribētu sagaidīt krietni lielākas līdakas, taču sarunbiedrs atgādina, ka tādas biežāk ķeras rudenī. Arī *karpinieki* atzīmē, ka gribētu vairāk un lielākas zivis, jo patlaban ķeras dažkilogramīgās karpas. Tiesa, lielās te mājā. Pāles dīķī iemīļojušais baldonietis ticis pie 7 kg smagas zivs, bet viens no kluba biedriem, dodamies makšķerēt kopā ar mazbērniem, izvilcis 9 kg smagu karpu. – *Kad ar laivu apbraukāju, kā kuram veicies, secināju, ka ķeras tam, kurš māk*, – atzīst sarunbiedrs. Nupat sākusies arī zandartu sezona, taču par sekmēm tajā vēl grūti spriest.

Stāstot par ūdenskrātuves zivju rekordiem, Kristaps min paša savulaik noķerto nepilnus 11 kg smago līdaku. Lielākā karpas, par kuru viņš dzirdējis, svērusi vairāk nekā deviņus kilogramus. Pašam veicies tikt arī pie trīskilogramīga zandarta. Savukārt K. Bojana jaunākais dēls Riņhards, kurš ir aizrautīgs makšķerēšanas, izvilcis vairāk nekā kilogramu smagus asarus. Starp citu, 2005. gadā te noķerts 5,61 kg smags plaudis jeb breksis, kas ilgus gadus bija Latvijas smagākās šīs sugas rekords. Tikai 2021. gadā to pārspēja no Daugavas (posmā no Kokneses līdz Aizkrauklei) izvilktais 6,7 kg svērušais breksis. Pāles dīķī mīt arī prāvi līņi. – *Tikai jāpapildina to krājumi*, – lēš biedrības valdes loceklis. Sarunbiedrs dažkārt dzirdējis kādu runājam, ka šajā dīķī pretī lielo zivju guvumus.

Biedrība apsaimniekojamā ūdenstilpē zivju resursus cenšas regulāri papildināt. Tiesa, kad iepriekšējais dīķa aprūpētājs vairs nejaudāja ar to nodarboties, tas kā-

du laiku nenotika. Bet pērn rudenī ielaists aptuveni 250 kg līdaku, savukārt šopavasār – pustonna 1,5–2 kg smagu karpu. Zivis sagādātas no vietējiem audzētājiem – Pāles pagasta z.s. *Straumēni*. – *Neviens makšķerēšanas nolikums uz šejieni nebrauks, ja neko nevarēs noķert*, – uzsver K. Bojans. Apsaimniekotāji rūpējas, lai dīķis būtu interesants gan dažādām copmaņu grupām (*karpiniekiem*, *spiningotājiem*, ziemas makšķerēšanai), gan atpūtniekiem.

Nākotnes ieceres dažādas

Tradicionāli vietējā dīķī rīkotas arī makšķerēšanas sacensības Pāles pagasta svētku laikā. Šogad gaidāmie būs pirmā reize, kad pats Kristaps gatavojas organizēt copes sacīkstes.

Ņemot vērā, ka Pāles ūdenskrātuvē ieviesta licencētā makšķerēšana, K. Bojans cer, ka tādējādi būs vieglāk piesaistīt finansējumu, piemēram, infrastruktūras uzlabošanai, lai ūdenstilpi padarītu ērtāk un vieglāk pieejamu sabiedrībai. Tiek apdomātas pontona laipas, tāpat makšķerēšanas vietas izvide cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, arī tuaļu uzstādīšana.

Vajadzību daudz, bet visam naudas pagaidām nepietiek. Biedrība kopā ar vietējiem iedzīvotājiem Lielās talkas dienā atjaunoja vienu no koka laipām, no kuras paveras skaists skats uz Pāles vizītkarti – dīķa vidū esošo nokaltušo ozolu. Tajā reizē sakopta arī dīķa mala un novākti kritušie koki. Remontēt vajadzētu arī biedru izveidotās citas laipas. Tāpat laika zobs ietekmējis ūdenskrātuves slūžas un laipu virs tām. Biedri pirms apmēram desmit gadiem to nomainījuši, bet nu laiks atkal darīt savu, laipa kļuvusi bīstama izmantošanai. Netālu no slūžām atrodas vietējo ļaužu iecienītā publiskā peldvieta, ko biedri patlaban atjauno. Darbos iesaistās ne tikai paši biedri, bet arī tie makšķerēšanas, kuri nav biedrībā. Starp citu, šādiem aktīviem copmaņiem ir paredzētas licences ar atlaidi. Plānots arī sarūpēt jaunas laivas, ko iznomāt. Šobrīd MMK *Pāle* gribētājiem nomā pavisam četras, bet tās ir mazas un daudziem tamdēļ nepatīk.

Domājot par ezerā mītošo zivju sugu papildināšanu vai dažādošanu, K. Bojans teic, ka gribētu vairāk zandartu, par ko priecātos arī makšķerēšanas. Tiek apsvērtas domas izveidot tiem īpašas nārsta ligzdas, turklāt šai vides aktivitātē iesaistīt arī bērnus un jau-

Limbažu Mazezeram dāvina ūdensrozēs

Pagājušajā nedēļā Limbažu Mazezers papildināts ar vairākiem rozā ūdensrožu stādiem. Tos dēstīšanai ūdenstilpē Limbažu novada publisko ūdeņu apsaimniekošanas nodaļai ALDA uzdāvinājis ozolainietis Uldis Like. Nodaļas vadītājs Jānis Remess priecājas, ka stādi ir spēcīgi. Ezerā ūdensrozēs ievietotas trešdien, bet jau nedēļas nogalē to lapas bija pacēlušās virs ūdens. Citkārt līdz tam esot jāgaida daudz ilgāk.

Var pagūt pieteikties kompensācijām par roņu nodarījumiem

Līdz 15. jūnijam piekrastes zvejnieki vēl var pagūt pieteikties kompensācijai par aizsargājamo jūras zīdītāju roņu 2023. gadā nodarītajiem postījumiem nozvejai un zvejas rīkiem. Baltijas jūras pelēko roņu populācija turpina pieaugt, palielināties arī to nodarītais bojājumu apjoms zvejas rīkiem un zvejnieku lomiem gan Latvijas piekrastes ūdeņos, gan Baltijas jūrā kopumā. Arī mūspuses piekrastes zvejnieki no tā nav pasargāti.

Atbalstam (šai kārtai pieejamais finansējums ir lielāks nekā iepriekšējā gadā – 350 tūkstoši eiro) var pieteikties gan juridiskas, gan fiziskas personas, kas nodarbojas ar komerciālo zveju Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes ūdeņos. Pretendēt atbalstam var, izmantojot Lauku atbalsta dienesta elektroniskās pieteikšanās sistēmu.

Ņemot vērā Zemkopības ministrijas veikto zivju pirmās pirkšanas cenu izvērtējumu, visu zivju vērtība, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir palielinājusies. Atbilstoši tam pārskatīti arī kompensācijā izmantojamie zivju vērtības koeficienti. Atkarībā no zivju sugas tie palielinājusies no 5% līdz 30%. Tādējādi piekrastes zvejnieki par aizvadītajā gadā piedzīvotajiem roņu postījumiem saņems lielākas kompensācijas.

niešus, kā to jau dara novada pašvaldības publisko ūdeņu apsaimniekošanas nodaļa ALDA. Ņemot vērā, ka dīķis palēnām aizaug, noderīgi būtu ūdenskrātuvē ielaist arī baltos amūrus.

Tiek apdomāta iespēja tālākā nākotnē pie Pāles dīķa uzcelt putnu vērošanas torni. Kā nekā lidoņu dažādība te pietiekama, jo ūdenstilpē esošā nelielā saliņa tiem ir patiecināta dzīvesvieta. Šo dīķi iecienījuši gulbji, pīles, arī zivju gārņi un citi ūdensputni. – *Plāni ir dažādi*, – apliecina MMK *Pāle* pārstāvis K. Bojans.

Tematisko lapu atbalsta:

Limbažu novads

Lauku atbalsta dienests

Par «Zini, sargā, copē!» saturu atbild projekta īstenotājs SIA «Izdevniecība Auseklis».